X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
(NR 7)
z dnia 11 września 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny

– podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi (nr 7)

11 września 2024 r.

Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusz Tomaszewskiego (Lewica)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (druk nr 445) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Łukasz Jachimowicz** dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Jarosław Szatański** dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikiem, **Sylwia Staniuk** zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikiem, **Andrzej Rybus-Tołłoczko** zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego, **Tomasz Schimanek** ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych **Rafał Kowalski** członek Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych wraz ze współpracownikiem, **Przemysław Żak** prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności, **Adam Ostrowski** prawnik w Związku Miast Polskich, **Rafał Dymek** ekspert w Fundacji im. Schumana i Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Maksym Marczak** przewodniczący stowarzyszenia Siła Młodych wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Błoński** i **Tadeusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie i panowie, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Dziś w porządku dziennym mamy kontynuację pracy nad przygotowaniem sprawozdania dla Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, druk nr 445, to jest projekt Komisji do Spraw Petycji o zmianie ustawy o działalności użytku publicznego i o wolontariacie.

Witam wszystkich państwa. Może nie będę dzisiaj imiennie witał państwa, bo lista jest dość długa, ale tylko poinformuję, że są z nami przedstawiciele Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Rady Działalności Pożytku Publicznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i przedstawiciele strony społecznej. Myślę, że w trakcie debaty będzie okazja do zabrania głosu i przedstawienia się.

Szanowni państwo, przed wakacjami, w czasie rozpatrywania druku nr 445 wspólnie ustaliliśmy określony tok postępowania nad tym projektem. Mianowicie prosiłem stronę społeczną, aby przygotowała w duchu naszych ustaleń propozycje i przesłała je do Biura Legislacyjnego. Pan mecenas, pełen energii po powrocie z wakacji, wziął się za to i przygotował określone propozycje. Mieliśmy okazję już po wakacjach rozmawiać ze sobą; są one przygotowane, stąd proponuję, aby w tej chwili właśnie pan mecenas chciał przedstawić, na jakim etapie jesteśmy i jakich rozstrzygnięć musimy w dniu dzisiejszym

jeszcze dokonać. Chciałbym uprzejmie prosić przedstawicieli instytucji rządowych, jeśli mają określone uwagi po zaprezentowaniu tych wszystkich spraw, kiedy będziemy przechodzić punkt po punkcie do rozstrzygania, o zabieranie głosu; tak samo strony społecznej również, żebyśmy jednak już finiszowali z tymi pracami, czyli, krótko mówiąc, posuwali się do przodu, tak aby można było przygotować sprawozdanie dla Komisji.

Uprzejmie proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka podkomisjo, szanowni państwo, tak jak pan przewodniczący powiedział, na kanwie zgłoszonych postulatów przez stronę społeczną na ostatnim posiedzeniu podkomisji oraz tych postulatów i tych propozycji, które wpłynęły do sekretariatu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, powstały poprawki. Propozycja jest taka, ażeby do projektu ustawy zgłosić trzy poprawki.

Pierwsza poprawka zawiera zmiany w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Są tutaj te kwestie, które były dyskutowane na poprzednim posiedzeniu podkomisji, to jest po pierwsze umożliwienie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w ramach działalności organizacji pozarządowych bez względu na źródła przychodów z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Druga kwestia, która też się pojawiała, czyli wprowadzenie zapisu umożliwiającego organizacji pozarządowej fakultatywne przejście z uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów na pełną księgowość w ciągu roku podatkowego, jak również wydłużenie czasu, w którym organizacje muszą zawiadomić właściwe organy skarbowe o wyborze uproszczonej ewidencji, o rezygnacji z prowadzenia uproszczonej ewidencji bądź też o niespełnieniu warunków wymaganych do jej prowadzenia.

Jest także zaproponowana nowelizacja przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia przez ministra finansów. To postulat był tutaj taki, ażeby organizacje pozarządowe miały większy wpływ na to, co znajdzie się w rozporządzeniu, więc propozycja zakłada po pierwsze włączenie Rady Działalności Pożytku Publicznego do procesu współuczestniczenia w wydawaniu rozporządzenia na zasadzie takiej, że minister będzie zasięgał opinii RDPP i zmienione zostały wytyczne. Ja nie będę tutaj cytował, bo państwo otrzymali te propozycje, więc te wytyczne się zmieniły. Po rozmowach z panem przewodniczącym została podjęta decyzja o tym, żeby poprawka została skonstruowana w ten sposób, ażeby ten warunek czy możliwość prowadzenia uproszczonej ewidencji, był możliwy dla tych organizacji, których przychody nie przekraczają 1 mln zł, czyli to jest ta kwota, która została zaproponowana w projekcie bazowym Komisji do Spraw Petycji.

Druga poprawka – kwestia ta była dyskutowana na poprzednim posiedzeniu podkomisji, mianowicie chodzi o konieczność dodania nowelizacji ustawy o kołach gospodyń wiejskich. Tu, szanowni państwo, wszyscy oczywiście sobie zdają sprawę z tego, że w art. 24 tej ustawy jest również możliwość prowadzenia uproszczonej ewidencji przez te koła i jest to rozwiązanie, które wydaje się być wzorowane na tym z ustawy o pożytku publicznym i dlatego też analogicznie, jak przy zmianach do ustawy o OPP, zaproponowano, można powiedzieć, takie wynikowe zmiany, czyli 1 mln zł, czyli zmiany terminów, jeśli chodzi o zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego o rozpoczęciu prowadzenia, o rezygnacji z prowadzenia, o niespełnieniu warunków, jak również zmiana art. 24 ust. 1 pkt 1, czyli kwestia źródeł przychodów. Tutaj też nie będzie takiego wymogu, żeby przychody były określonego rodzaju, żeby można było prowadzić tę uproszczoną ewidencję. W konsekwencji przyjęcia ewentualnie tej poprawki konieczna byłaby zmiana tytułu. Trzeba by było dodać w tytule ustawy „o kołach gospodyń wiejskich”.

Trzecia poprawka to jest poprawka o charakterze przepisu przejściowego. Chodzi o utrzymanie mocy obowiązującej dotychczasowych przepisów wykonawczych, wydawanych na podstawie art. 10a ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również tego rozporządzenia, które jest wydane na podstawie ustawy o kołach gospodyń wiejskich, gdyż pomimo tego, że tam wprost przepis upoważniający nie został zmieniony w poprawce, to jednak biorąc pod uwagę zmianę zakresu przedmiotowego art. 24, no to to rozporządzenie trzeba będzie wydać nowe. Propozycja, która została

tutaj wskazana, wynika z postulatów czy też propozycji strony społecznej, czyli nie dłużej niż 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Pokrótce omówiłem te poprawki, które zostały przygotowane. Biuru Legislacyjnemu bardzo zależałoby też na tym i myślę, że to też jest bardzo dobry moment, jeżeli pan przewodniczący oczywiście… Myślę, że taka dyskusja będzie się odbywała. Chodzi mi o wypowiedź strony rządowej; w szczególności chodzi mi tutaj o przedstawicieli Ministerstwa Finansów, bo zmieniamy przepis upoważniający do wydania rozporządzenia. Biuro ma pewne wątpliwości, co do tego terminu na wydanie rozporządzenia. Oczywiście o też, poprzez samą konstrukcję możliwości zgłaszania tego wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji nie może być tak naprawdę szczególnie długi, bo mamy wejście w życie 1 stycznia 2025 r. i organizacje mogą po znowelizowanych przepisach do końca trzeciego miesiąca zgłosić taką chęć. Bez rozporządzenia prowadzenie tej uproszczonej ewidencji wydaje się być bardzo trudne, raczej niemożliwe.

Druga kwestia – można powiedzieć – takie pytanie do przedstawicieli ministerstwa o ten przepis umożliwiający rezygnację z prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w ciągu roku podatkowego z konsekwencją prowadzenia księgowości zgodnie z przepisami o rachunkowości od początku roku podatkowego. To też jest postulat strony społecznej, natomiast tutaj chętnie bym wysłuchał też stanowiska ministerstwa. Jeśli chodzi o te poprawki, które ja miałem przygotować, to tyle. Jeżeli będzie zgoda co do kształtu tych poprawek i pan przewodniczący będzie zgłaszał je właśnie takie, jak zostały zaproponowane przez Biuro Legislacyjne, to propozycja byłaby taka, żeby głosować je łącznie, bo jedna z drugiej wynika, a trzecia tak naprawdę spina klamrą wszystko, czyli dotyczy utrzymania w mocy rozporządzeń wydawanych na podstawie ustaw zmienianych, tak że dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie za tę wykonaną pracę przez pana mecenasa wspólnie z przedstawicielami strony społecznej.

Uprzejmie proszę, może najpierw zgodnie z sugestią, dostrzegam, panie Jerzy, że jest na stole zgłoszona przez pana jeszcze kolejna poprawka; konsekwentnie w dążeniu do celu, jeśli chodzi o wielkość kwoty upoważniającej do prowadzenia uproszczonej ewidencji księgowej przychodów i wydatków, ale uprzejmie proszę, może najpierw… Proszę?

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

O zrównanie, o równość. Nie tyle na kwocie, ile na równości nam zależy.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pan mówi o równości w stosunku do innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, ale chciałem zauważyć, że jednak po takim głębszym namyśle, bo my – to też muszę powiedzieć – rozstaliśmy się jednak z kwotą 100 tys. zł, pamiętam, ale po głębszym namyśle jednak, szanując też to, co przygotowała Komisja do Spraw Petycji, tutaj jest ta zaproponowana jednak kwota 1 mln zł, bo w tym momencie z tej Komisji do Spraw Petycji nie mielibyśmy tego ducha zawartego w swojej propozycji.

Uprzejmie proszę przedstawicieli Ministerstwa Finansów, może wspólnie tutaj w ramach rozmowy, o podjęcie tematu tych kwestii, o których mówił pan mecenas, czyli data wydania rozporządzenia i rezygnacja w ciągu roku. Czy tutaj będą jakieś kłopoty, czy ewentualnie państwo macie jakieś inne swoje przemyślenia? Bardzo proszę.

Dyrektor w Departamencie Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów Jarosław Szatański:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jarosław Szatański, dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Faktycznie ja też podzielam obawy tutaj zgłoszone przez pana mecenasa w tych dwóch kwestiach. W naszym odczuciu w zakresie tej poprawki nr 3, która dotyczy utrzymania w mocy aktów wykonawczych wydanych na bazie obecnej, nieistniejącej delegacji, zachodzi tutaj duże ryzyko, że uwzględniając terminy, które są przewidziane na proces wydania rozporządzenia, my po prostu tego nie zdążymy zrobić. Tutaj rozporządzenie ma charakter techniczny, wymaga uzgodnienia. Państwo proponują, żeby

jeszcze rozszerzyć zakres obligatoryjnych podmiotów, które muszą wydać tutaj opinię, o Radę Działalności Pożytku Publicznego, która notabene i tak byłaby konsultowana w ramach tego procesu, ponieważ jest tu głównym podmiotem zainteresowanym. Oczywiście przy okazji wydawania takich rozporządzeń jest zawsze konsultowana, więc nie wiem, czy wpisywanie tutaj expressis verbis RDPP w delegacji merytorycznej cokolwiek zmienia, natomiast na pewno wydłuża ten proces i istnieje to ryzyko, że nie zdążymy wydać w tak krótkim terminie.

Z mojej praktyki – utrzymanie rozporządzeń tego rodzaju często na przynajmniej pół roku było zachowane albo nawet i rok. To jest oczywiście termin maksymalny. To nie znaczy, że my będziemy czekać do końca roku, ale przynajmniej eliminujemy ryzyko przedłużającego się procesu legislacyjnego w tym zakresie i braku rozporządzenia, więc według mnie 30 dni to jest zdecydowanie za mało na utrzymanie w życiu obecnego aktu. Tutaj postulowałbym, jeśli już w ogóle ta poprawka miałaby uzyskać akceptację, żeby ten termin był po prostu dłuższy. Natomiast w mojej ocenie obecna delegacja nie wymaga zmiany i te poprawki, które są wprowadzane, nie widzę uzasadnienia do tego, żeby rozszerzać zakres podmiotów, które obligatoryjnie muszą być tutaj konsultowane, a także wytyczne budzą moje wątpliwości, czyli różnorodność celów i sposobów działania organizacji pozarządowych. Nie wiem do końca, co autor miał na myśli i jak to miałoby przekładać się na tekst rozporządzenia. Moim zdaniem obecna delegacja jest wystarczająca. To jest ta pierwsza kwestia, o której pan mecenas wspominał.

Natomiast druga kwestia też zwróciła naszą uwagę. To w poprawce nr 1 możliwość przywrócenia tak naprawdę pełnej księgowości. Po pierwsze, zastanawiamy się, skąd taki pomysł, że organizacje byłyby tym zainteresowane, a po drugie, tutaj po takiej konsultacji wewnętrznej na szybko z naszym Departamentem Rachunkowości zauważono, że prawdopodobnie takie przejście w trakcie roku… Nie wiem, jak ten okres, kiedy organizacja prowadziła uproszczoną ewidencję, miałby być dostosowany do wymogów, które stawiają księgi rachunkowe, bo pewnych danych po prostu może nie być, skoro nie była prowadzona rachunkowość od początku i to może naruszać art. 24 ustawy o rachunkowości, czyli obowiązek rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych za cały rok, również ten okres, w którym była prowadzona uproszczona ewidencja, bo księgi rachunkowe odnoszą się do…

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bliżej mikrofonu może.

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Czyli tutaj jest ryzyko naruszenia takich ogólnych zasad z ustawy o rachunkowości, art. 24, czyli rzetelnego i niewadliwego prowadzenia ksiąg rachunkowych przez ten przepis. Dziękuję. To tak odnosząc się tylko ad hoc do uwag pana legislatora, ale oczywiście, jeżeli będzie taka potrzeba, chętnie wypowiem się co do szerszego zakresu poprawek.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję, panie dyrektorze. Czyli konkludując, po pierwsze, 30 dni to zdecydowanie za mało. Pana zdaniem powinno być?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Tak jak mówię, z praktyki widziałem, że pół roku, rok – takie okresy. Maksymalnie oczywiście.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, że pan użył „maksymalnie” rok, bo to jest kwestia wejścia w życie tej ustawy, bo gdybyśmy mieli wydłużyć wydanie tego rozporządzenia, to oczywiście wtedy musimy dostosować do kalendarza związanego z uruchomieniem tego rozwiązania.

Teraz druga kwestia dotycząca tej wątpliwości konsultacyjnej, czyli po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, tu pan mówi, a z czego wynika, że te dokumenty będą konsultowane bez tego zapisu z RDPP?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Z regulaminu pracy Rady Ministrów, gdzie trzeba konsultować z odpowiednimi organami, których dotyczy dany przedmiot regulacji, czyli po prostu praktyka jest taka, że konsultujemy i to jest obowiązek prawny według mnie, czyli musimy skonsultować z tymi organizacjami, ciałami, instytucjami, których przedmiotu działalności dotyczy regulacja.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. I kwestia tego przejścia w ciągu roku, gdyby można było jeszcze…

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Tak, to jest chyba poprawka pierwsza.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czy w ogóle w przepisach ogólnie obowiązujących to przejście z rachunkowości na inny sposób prowadzenia w ogóle jest praktykowane itd.? Jak to wygląda? Czy to nasze proponowane rozwiązanie to jest jedyne w obiegu prawnym?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Ja się nie spotkałem, ale też nie jestem ekspertem w zakresie rachunkowości, tylko w zakresie podatków, więc nie spotkałem się z takim wstecznym przejściem.

Wszystko się robi od początku roku; prowadzi jednolitą i tę samą ewidencję z początkiem roku, bo wtedy podatnik na samym początku musi wiedzieć, czy prowadzi to w sposób uproszczony, czy prowadzi księgowość pełną, bo nie będzie po prostu danych, które pozwalają za cały rok odzwierciedlić wszystkie zdarzenia w księgach rachunkowych, które miały miejsce, jak była prowadzona ewidencja. To jest oczywiście zarzut podniesiony tylko w stosunku do tego, co mówił pan mecenas, ale jeżeli mogę wykorzystać już głos, to też chciałem podać w wątpliwość uchylenie poszczególnych punktów z ust. 1, szczególnie pkt 4, czyli zakresu dozwolonego… Pkt 1 też. Pkt 1 i 4 – moim zdaniem uchylenie tych punktów jest niezasadne i otwiera pole do tego, żeby z tej uproszczonej ewidencji korzystały organizacje, które w zamiarze ustawodawcy, kiedy to było wprowadzone, nie miały z tego korzystać. Ten katalog z pkt 4 jest szeroki. Ja nie widzę żadnego uzasadnienia, żeby go otwierać szerzej, niż to jest obecnie przewidziane, jeżeli mogę odnieść się od razu ad hoc do całej propozycji.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

W takim razie otwieram krótką dyskusję, ale może najpierw, jeśli mógłbym prosić albo przedstawiciela Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, albo Narodowego Instytutu Wolności w sprawie tego wątku dotyczącego opiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, jakie jest państwa zdanie w tej sprawie. Uprzejmie proszę.

Zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Andrzej Rybus-Tołłoczko, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności i współprzewodniczący krajowej Rady Działalności Pożytku Publicznego jednocześnie.

Z art. 35 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprost wynika, że wszelkie akty prawne dotyczące działalności organizacji pozarządowych muszą być konsultowane z RDPP, więc po prostu byłoby to powtórzenie w ustawie najzwyczajniej w świecie. Nie ma wypisane, że to akty prawne czy rozporządzenia, po prostu akty prawne, więc to byłoby po prostu powtórzenie w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Na tę rzecz mamy od strony formalnoprawnej też już pogląd.

Zapraszam teraz stronę społeczną do tej rozmowy na temat wątpliwości Ministerstwa Finansów bardzo konkretnie. Bardzo bym prosił też ewentualnie, biorąc pod uwagę te wątpliwości, o ewentualne propozycje korekty. Jedna po wypowiedzi dwóch panów dyrektorów nasuwa się, że jednak może wprowadzimy nadregulację, jeżeli chodzi o to rozporządzenie po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, czy jednak tutaj strona rządowa ma rację, a strona społeczna uważa, że to jest nadal potrzebne i dlaczego. Pan Tomasz Schimanek.

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Dziękuję. Tomasz Schimanek, zespół do spraw prostego prawa przy Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. Ja do dwóch rzeczy, bo rozumiem, że kolega Przemysław jeszcze do kwestii tej zmiany w ciągu roku.

Jeśli chodzi o to rozporządzenie, my absolutnie nie upieramy się; zresztą to była propozycja Biura Legislacyjnego co do tych 30 dni. Rozumiemy, że to może wymagać dłuższego czasu, więc tu się nie upieramy, natomiast trochę uparlibyśmy się przy Radzie Działalności Pożytku Publicznego, tym bardziej, że i tak zrezygnowaliśmy, bo nasza propozycja dotyczyła również konsultacji z organizacjami pozarządowymi – z tego rezygnujemy. Natomiast ja chcę powiedzieć tak, w ustawie o działalności pożytku publicznego nie ma wymienionego katalogu aktów prawnych, które mają być obowiązkowo konsultowane i nawet zmieniony ostatnio regulamin pracy Rady Ministrów, chociaż wprowadza obowiązek konsultacji, to przewiduje cały szereg bardzo ogólnych sytuacji, w których można od niego odejść, więc istnieje realna obawa, że zgodnie z regulaminem któryś z tych powodów, tak jak to się dzieje na przykład w przypadku procedowanego przez rząd i przyjętego wczoraj projektu nowelizacji ustawy o kołach gospodyń wiejskich. On nie był konsultowany ze środowiskiem właśnie dlatego, że wykorzystano jeden z powodów, o których jest mowa w regulaminie Rady Ministrów, więc chcemy się zabezpieczyć, rezygnując z tych konsultacji z organizacjami, żeby jednak z ustawy jasno wynikał ten obowiązek skonsultowania tego z RDPP.

I jeszcze się odniosę do tego, co pan na końcu powiedział. Zupełnie nie zrozumiałem, jakie argumenty dotyczą tego, żeby w zakresie całej działalności statutowej, która jest prowadzona legalnie, zgodnie z prawem, nie można było zastosować uproszczonej księgowości, bo tego dotyczy nasza poprawka. Ja nie usłyszałem tutaj żadnych argumentów albo argumentów za tym, że uproszczoną księgowość mogą obejmować tylko określone źródła przychodów, jak mówię, legalnej działalności statutowej. Też nie widzę żadnego uzasadnienia, dlaczego niektóre źródła są dobre, a niektóre źródła są złe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Bardzo proszę, może panowie… Momencik, tutaj może panowie najpierw. Bardzo proszę.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Przemek Żak, prawnik Federacji Polskich Banków Żywności, na co dzień również pracownik kancelarii Pajączkowska i Wspólnicy z Krakowa.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałem się odnieść do tych kilku kwestii, które tutaj już Tomasz poruszył. Rozumiem też, że jeżeli chodzi o szczegóły, które zostały tutaj poruszone przez pana dyrektora, to jeszcze w niektóre nie wchodzimy. W szczególności pytam tutaj o temat szczegółów tej delegacji; rozumiem, że na razie w szczegóły nie wchodzimy, tylko dopiero przy tym punkcie będziemy w to wchodzić, tak? Czy odnosić się do tego?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Jakiś konsensus, to znaczy co musimy zmienić.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Rozumiem. To odniosę się może do tego, co szczegółowo padło.

Zacznę więc od tej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Troszeczkę rozwinę to, co powiedział Tomasz przed chwilą. Art. 35 – tutaj mi jest bardzo przykro, że się nie zgadzam z panem dyrektorem NIW – niemniej wskazuje owszem, że do zadań Rady należy opiniowanie projektów aktów prawnych, które dotyczą funkcjonowania organizacji pozarządowych. Jednakże nie można z tego implikować obowiązku innych organów do przesyłania zawsze projektów aktów prawnych do konsultacji. To jest ten zasadniczy problem, z którym się boryka strona pozarządowa, że fajnie, że mamy Radę, mówiąc kolokwialnie, niemniej ona ma w zadaniach opiniowanie, ale organy nie mają obowiązku opiniować. Mówię o obowiązku prawnym wynikającym z aktów prawa powszechnie obowiązującego. W sensie mówię tutaj głównie o poziomie ustawowym. Za to to, że regulamin pracy Rady Ministrów jest często przez ministerstwa, czy to rządów… Nie mówię nawet o aktualnych

czy poprzednich, ale jeszcze poprzednich i jeszcze poprzednich – on był naruszany, więc nie możemy się oszukiwać, że nie był i z tego nie ma żadnych konsekwencji, ponieważ nie jest to naruszenie ustawy, więc w tym momencie również żadnych konsekwencji dla strony ministerialnej nie ma i rzeczywiście, jeśli tylko ministerstwo czy rząd uzna, że coś jest pilne, to wtedy nie przesyła do konsultacji, pomimo wymogów samego regulaminu, ale to wynika właśnie z tego regulaminu. Dlatego mam nadzieję, że udało mi się wyjaśnić, skąd jest obawa strony społecznej, żeby tutaj jednak ta rada pożytku na pewno się pojawiła, a przykład ustawy o KGW to jest coś, co właśnie jest na dniach procedowane i nie było z nimi konsultowane ze względu na pilność projektu ustawy.

Druga rzecz, do której chciałem się odnieść i tutaj od razu zaznaczę, że ze względu na wcześniejsze stanowiska też Federacji, które były przesyłane między innymi do RDPP, jak i do podkomisji na ręce pana przewodniczącego składane, siłą rzeczy nie we wszystkim się tutaj zgodzę, więc też chciałbym podzielić obawy ministerstwa co do terminów delegacji w szczególności, kiedy uwzględnić, że byłoby konsultowane rozporządzenie z radą pożytku. Bo jeśli już jest przesłane do rady pożytku, to rada pożytku ma 30 dni, żeby się do tego odnieść. Wtedy nie zwróciłem uwagi, przyznaję, kiedy to analizowałem – nie zwróciłem uwagi na planowany 1 stycznia 2025 r., więc przyjąłem sobie, że zazwyczaj jest to 14 dni vacatio legis. Z całym szacunkiem do Ministerstwa Finansów przyjąłem, że MF raczej się tym nie zajmie, dopóki ustawa nie zostanie podpisana przez prezydenta lub ogłoszona, co oznacza, że wtedy byłoby 14 dni plus 30 dni, tak wstępnie szacując, na to, żeby się zająć tym rozporządzeniem, więc to jest i tak siłą rzeczy dla MF na pewno za krótko. Tutaj jak najbardziej bym to podzielał.

Co do tego, czy ta zmiana tej delegacji jest potrzebna, czy niepotrzebna – wydaje mi się, że jest to punkt, który powinniśmy osobno przedyskutować – nie w tym momencie.

Co do przechodzenia na pełną księgowość w trakcie roku, to przyznaję, że ja tu podzielam wątpliwości, co do tej koncepcji i odpowiadając na pytanie pana przewodniczącego, ja osobiście nie znam, nie jestem ekspertem, ale nie znam takiego rozwiązania aktualnie. Za to jest przechodzenie rzeczywiście pomiędzy księgą przychodów i rozchodów, a pełnymi księgami i z powrotem. Jest to opisane w art. 24a i następnych ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i tam te rozwiązania rzeczywiście trzeba potwierdzić, że idą w tym kierunku dokładnie, czy obowiązują w tym klimacie i duchu, o którym mówił pan dyrektor, czyli że to musi być od początku roku.

Jeśli chodzi o uchylenie pkt 1 i pkt 4, to tutaj chciałbym bardzo mocno zaznaczyć, że tutaj też mogę to podkreślić w imieniu Federacji, że Federacja jest również za uchyleniem tych punktów i już wyjaśniam dlaczego. Pkt 1 bowiem wskazuje, że chodzi o prowadzenie działalności pożytku publicznego. Tymczasem są organizacje pozarządowe, które prowadzą częściowo działalność pożytku publicznego, a częściowo mogą nie prowadzić działalności pożytku publicznego. Najważniejsze jest to, że nie prowadzą działalności gospodarczej i nie mają źródeł przychodu z działalności gospodarczej, oraz druga rzecz definicyjna, która wynika z art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego to to, że organizacje pozarządowe z definicji ustawowej tej konkretnej ustawy są podmiotami, które nie działają dla zysku, więc również nie ma nie tylko tematu prowadzenia działalności gospodarczej; nie ma również tematu podziału zysku pomiędzy ewentualnych interesariuszy. Mówię o legalnym podziale zysku. Zostawiam jakąkolwiek działalność przestępczą na boku; to nie jest, zakładam, przedmiotem ustawy o pożytku, żeby się tym zajmować. Dlatego to jest pierwsza kwestia, jeżeli chodzi o punkt pierwszy. Druga kwestia, jeżeli chodzi o punkt pierwszy, to to, że celem tego uchylenia i w ogóle celem całej zmiany w tym projekcie jest to, żeby UEPiK maksymalnie udostępnić jak największej ilości organizacji pozarządowych, czyli organizacji społecznych. Jeśli to jest tym celem, to tym bardziej uchylenie pkt 1 jest zasadne.

Jeśli chodzi o uchylenie pkt 4, to ja osobiście chciałbym podkreślić, że chyba to jest głównie jednak zmiana redakcyjna. Dlaczego? Dlatego, że jednocześnie dochodzi do zmiany w pkt 5, o ile dobrze pamiętam – w pkt 5, czy następnym – w każdym razie w jednym z tych punktów jest wskazane, że nie jest dopuszczalna ta działalność gospodarcza jako źródło przychodu. Skoro nie jest dopuszczalna działalność gospodarcza jako źródło przychodu i to jest warunek skorzystania z UEPiK, organizacja jest działającą nie

dla zysku, nie ma podziału, nie ma działalności gospodarczej; zgodnie z k.c. takie podmioty mogą działać tylko na podstawie ustawy i statutu, więc zakładamy, że pozostałe źródła przychodu są legalne. Wtedy pojawia się pytanie, po co nam w sumie ten punkt czwarty w obecnym brzmieniu? Jest tylko takim punktem, który po prostu utrudnia odczytanie całego tego przepisu takim przeciętnym zjadaczom chleba, którzy niekoniecznie odnajdują radość w czytaniu długich przepisów, więc uchylenie pkt 4 jest dla mnie raczej zmianą redakcyjną; ważną, ale redakcyjną. Chyba w ten sposób udało mi się wyczerpać wszystkie tematy, które były dotąd poruszone. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. Bardzo proszę.

Ekspert w Fundacji im. Schumana i Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Rafał Dymek:

Rafał Dymek, zespół do spraw uproszczeń przy OFOP. Ja chciałbym się odnieść głównie do kwestii wykreślenia pkt 1 i 4.

Również uważam, że to są dosyć istotne z naszego punktu widzenia zmiany. Pan Przemysław Żak już tutaj rozwinął w dużej części uzasadnienie. Ja tylko dodam, że osobiście, intuicyjnie nie mam przekonania, że intencją ustawodawcy rzeczywiście było i jest, żeby możliwość stosowania UEPiK ograniczać do organizacji, które działają w sferze pożytku publicznego tylko i wyłącznie. Tak samo przecież jak pewne uproszczone formy prowadzenia księgowości dla działalności gospodarczej księga przychodów i rozchodów wynika bardziej z rozmiaru prowadzenia tej działalności, a nie z tego, że ona ma jakiś pożytek publiczny albo nie. No i w sumie dlaczego na przykład, nie wiem, jest stowarzyszenie, które zajmuje się zbieraniem puszek po napojach, co być może trudno wpisać w jakieś cele pożytku publicznego, ale rozmiar działalności tego stowarzyszenia nie jest jakiś bardzo duży, to niby dlaczego ono nie miałoby z tego skorzystać? Tym bardziej, że w tych delegacjach ustawowych jest bardzo wyraźnie zaznaczone i taka jest konstrukcja UEPiK, że musi z niego wynikać przejrzystość, jeżeli chodzi o ewentualne zobowiązania podatkowe, dlatego wydaje mi się, że główny cel ze strony państwa polskiego, jakim jest kontrola pod kątem prawidłowości rozliczeń podatkowych, jest tutaj zachowany i nie ma specjalnie argumentu za tym, żeby to ograniczać tylko i wyłącznie do sfery działalności pożytku publicznego. Tak samo pkt 4 – wydaje mi się, że kluczowe jest to, że zostaje pkt 2, to znaczy, że te organizacje, które korzystają z UEPiK, nie prowadzą działalności gospodarczej i ten pkt 4 może, naszym zdaniem, tylko i wyłącznie prowadzić do pewnego zamieszania interpretacyjnego, to znaczy, że znajdzie się potencjalnie jakiś nietypowy rodzaj przychodu, który spowoduje, że organizacja, czy też jakieś organy kontrolujące organizacje zaczną z tego powodu nawet, jeżeli on ma niewielkie znaczenie, mieć wątpliwości, czy księgowość jest prowadzona w sposób prawidłowy. Tak samo zresztą te wątpliwości interpretacyjne mogą się nasunąć, jeżeli chodzi o kwestię działalności pożytku lub niepożytku publicznego w pkt 1. Być może się zdarzy, że organizacja w 90% prowadzi działalność pożytku publicznego, ale jakaś tam wąska sfera legalnej działalności statutowej, jak to było powiedziane – pod to nie podpada – i już wtedy te wątpliwości interpretacyjne się pojawiają.

Reasumując, zależy nam na wykreśleniu tych pkt 1 i 4. Co do pozostałych punktów, to ja myślę, że tutaj jest przestrzeń jak najbardziej do kompromisu. Rozumiem, że te 30 dni to jest za krótko i że trzeba znaleźć jakiś inny dobry termin. Tak samo, jak myślę, kwestia umożliwienia przejścia na pełną księgowość w trakcie roku, jeżeli to budzi wątpliwości pod kątem rachunkowości, to nie jest to jakaś kluczowa sprawa, która z mojego punktu widzenia tutaj powinna być broniona.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Bardzo proszę. Na razie w tym obszarze prosiłbym, żebyśmy tak spróbowali dojść do porozumienia.

Dwa razy tam była podniesiona kwestia kół gospodyń wiejskich, ale też była podniesiona ta nowelizacja. Ja jej nie znam. Gdyby ktoś z państwa reprezentujących Agencję czy Ministerstwo mógł powiedzieć o tej decyzji Rady Ministrów i czy ona nie wchodzi w obszar spraw, które dzisiaj rozpatrujemy?

Zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sylwia Staniuk:

Sylwia Staniuk, zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rzeczywiście projekt ustawy został wczoraj przyjęty przez Radę Ministrów. Projekt rzeczywiście, potwierdzam, jest prowadzony w trybie odrębnym tylko i wyłącznie z jednego powodu. Ponieważ o tej pilności przesądza de facto jeden fakt, że mamy dostępne w tym roku środki, które możemy wydatkować na koła gospodyń wiejskich, a których na pewno w przyszłym roku nie będziemy mogli mieć.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To jest oprócz bonu frekwencyjnego?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Oprócz bonu frekwencyjnego. Na chwilę obecną na bon frekwencyjny mamy zabezpieczone 100 mln zł, natomiast dodatkowe 27 mln zł mamy pomoc finansową wypłaconą przez Agencję na podstawie przepisów ustawy o kołach gospodyń wiejskich.

Szczególnie tę zmianę ustawy dedykujemy do kół gospodyń wiejskich, które do tej pory nie zostały objęte krajowym rejestrem kół gospodyń wiejskich. Są to przede wszystkim koła, które prowadzą działalność na podstawie ustawy o społecznozawodowych organizacjach rolników oraz koła, które do tej pory są zarejestrowane w KRS, prowadzą działalność na podstawie ustawy o stowarzyszeniach. Chcemy, żeby te koła, które jednak zdecydują się na zarejestrowanie w krajowym rejestrze, miały taką możliwość, przede wszystkim w miejscowościach, gdzie już istnieje koło, a obecnie obowiązująca zasada „jedna miejscowość, jedno KGW” im to uniemożliwia. W naszym ujęciu jest to wysoce niesprawiedliwe, że koła, które często działają nawet od początku wieku i mają znaczny dorobek, historię itd. nie mogą się teraz zarejestrować, legalnie pobierać środków publicznych. Uważamy, że im się takie środki po prostu należą. Bierzemy też pod uwagę – dlatego wprowadzamy dla tych kół wyjątek w ustawie – dotychczasową współpracę z Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych i mając na uwadze, że część tych kół do tej pory nieposiadających osobowości prawnej przez rejestrację w krajowym rejestrze traci w pewien sposób łączność z tą organizacją, stając się odrębną osobą prawną. Przewidujemy dla tych kół możliwość zrzeszenia się z krajowym związkiem, żeby nadal mogły mieć status, po pierwsze organizacji społecznozawodowej rolników, a nie tylko organizacji społecznej, i żeby mogły jednak kontynuować tę współpracę, stąd przede wszystkim są te zmiany. Pozostałe zmiany tak naprawdę prowadzą do likwidacji funkcji pełnomocnika rządu do spraw inicjatyw społecznych. Tak naprawdę to jest pokrótce ta zmiana.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Przepraszam, jeszcze o jedną rzecz dopytam tylko, jeśli chodzi o te koła gospodyń wiejskich, które są zarejestrowane w KRS, a nie w tym centralnym rejestrze – one po nowelizacji tej ustawy będą mogły otrzymać pomoc finansową taką samą, jak te, które są w prowadzonym rejestrze agencji?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Tak.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

A te, które nie mają osobowości prawnej, a funkcjonują?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Te, które nie mają osobowości prawnej, w chwili wpisu do rejestru uzyskują osobowość prawną.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

No to tak, czyli one muszą po prostu… A jeszcze ta kwestia jednego KGW w jednej wsi?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Ten wyjątek wprowadzamy dla tych, które prowadziły działalność w momencie wejścia w życie ustawy z 2018 r., czyli te, które już istniały, i dla których ten wyjątek jednomiesięczny był przewidziany jako pierwszeństwo w rejestracji, a nie skorzystały przez ten jeden miesiąc…

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ale musiały być też osobami prawnymi?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Nie, po prostu wystarczyło, że miały regulamin, zarejestrowane w wojewódzkim związku albo że były przy kółku – po prostu, że była wyodrębniona jednostka kółka rolniczego.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

I teraz będą mogły…

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Zarejestrować się w tej samej miejscowości pomimo tego, że inne KGW w tej miejscowości już ma swoją siedzibę.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Jasne, dobrze. A czy byłaby pani dyrektor w stanie odpowiedzieć na pytanie trudne, ale chociażby jaki procent kół gospodyń wiejskich dzisiaj korzysta z tego limitu 100 tys. zł i UEPiK?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Nie wiem, o jakim limicie 100 tys.… Aha, mówimy o uproszczonej; nie mamy tych danych. Rzeczywiście nie mamy takiego rejestru. Co prawda we wniosku o rejestrację jest takie pole, natomiast z tego co wiemy, jest to przepis w dużej części martwy, ponieważ koła gospodyń wiejskich nie korzystają z możliwości nadanej ustawy, żeby za pośrednictwem agencji dokonywać tego zgłoszenia do urzędu skarbowego, tylko starając się jednocześnie o NIP, jednocześnie też tych formalności dopełniają, więc Agencja nie ma pełnego obrazu, ile kół korzysta.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, dziękuję uprzejmie. Czyli ta nowelizacja jest ważna, ale tego elementu, o którym my rozmawiamy, nie dotyka. Bardzo proszę, jeszcze pan Tadeusz Schimanek.

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Tadeusz to piękne imię, panie przewodniczący, ale Tomasz…

Ja tylko króciutko jeszcze do tej kwestii przechodzenia w ciągu roku. Skąd taki pomysł? Ano z praktyki, dlatego że bardzo często organizacje prowadzące uproszczoną księgowość na przykład mają możliwość skorzystania z dotacji publicznych z różnych źródeł, a niestety ten, kto daje tę dotację, wymaga rozliczenia za pomocą takich danych, które wymagają prowadzenia pełnej księgowości, no i teraz organizacje mają z tym problem, więc ten zapis ma dawać możliwość organizacjom w takiej sytuacji świadomego przejścia na pełną księgowość, żeby móc rozliczyć te dotacje z konsekwencją od początku roku, czyli władze organizacji zdają sobie sprawę, że muszą dysponować takimi danymi, które umożliwią prowadzenie tej pełnej księgowości od początku roku. Dla nas sytuacja jest oczywista – jest to możliwość. Jeżeli organizacja stwierdzi, że nie ma takiej możliwości, żeby od początku roku wstecznie jakby prowadzić pełne księgi, no to niestety podejmuje decyzję o rezygnacji z dotacji, ale chodzi o to, żeby po prostu stworzyć taką możliwość, kiedy organizacja jest przez różne czynniki zmuszona do tego, żeby w trakcie roku przejść na pełną księgowość. Oczywiście, jeżeli w szczegółach to może rodzić jakieś wątpliwości, to jesteśmy otwarci też, żeby doprecyzować te szczegóły, ale nie rezygnować z takiej możliwości, bo mówię, to może być bardzo użyteczne dla organizacji.

Natomiast jeśli chodzi o koła gospodyń wiejskich, to oczywiście my jesteśmy za równością w tym zakresie i to, co pan mecenas zaproponował, to jest ta równość, bo to są dokładnie te same rozwiązania, które proponujemy w ustawie o pożytku publicznym. Nam tylko się wydawało, że jednak ponieważ jest to pewna specyfika działalności, to że te propozycje powinny być skonsultowane ze środowiskiem kół gospodyń wiejskich i dlatego myśleliśmy, że ten projekt ustawy, który trafi lada moment, byłby dobrą okazją,

żeby posłowie dołożyli tam te proponowane zmiany, a przy okazji też zaprosili do konsultacji koła gospodyń wiejskich nie tylko w tym zakresie naszej poprawki, ale w ogóle tego projektu rządowego, który, jeszcze raz trzeba powiedzieć, wprowadza dość istotne zmiany, tak jak pani dyrektor mówiła, a nie był w ogóle konsultowany ze środowiskiem.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak, to jest specyfika tego pilnego projektu rządowego. Ja mogę powiedzieć ze swojej praktyki, że to są zmiany postulowane, oczekiwane od dłuższego czasu. Poprzednie rozwiązanie świadomie pomijało funkcjonujące wówczas koła gospodyń wiejskich, odcinały od możliwości, preferowały te nowo powstałe itd. W każdym razie zapewne, ale co do szczegółów… Z tym, że ten pilny projekt rządowy nie będzie miał możliwości, żeby miał wrzucać coś, można powiedzieć, nowego; chociażby to, co dzisiaj prowadzimy, żeby tam przenieść, dlatego też to, co tutaj wspólnie mówimy, że jest to jednak rozwiązanie spójne zarówno tu i tam, funkcjonujące w organizacjach pozarządowych. Proponowałbym, żebyśmy jednak podtrzymali to rozwiązanie. Pan Jerzy Płókarz.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję, panie przewodniczący. Reprezentuję Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, Polskie Radio Obywatelskie, ale również Łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych, zrzeszenie ponad 50 organizacji.

Tak króciutko, bo na temat prosił pan przewodniczący, więc zaczynając od terminu konsultacji – spotykamy się z tym, że te konsultacje mają krótki okres i są załatwiane, więc nie widzę powodu, dlaczego w tym przypadku termin konsultacji nie może być odpowiednio krótki i sprężyć się. Na pewno ze strony rady pożytku publicznego i organizacji to sprężenie nastąpi.

Jeżeli chodzi o katalog przychodów, to tak jak cała strona społeczna, reprezentowane przeze mnie organizacje również popierają, ponieważ uważamy, że to jest pewnego rodzaju popełniony błąd wcześniej, wprowadzając taki ścisły katalog. Nie ma tutaj kolegi z organizacji, który poprzednio na Komisji referował ten problem, ale udowodnił, że podjęcie jakiegokolwiek działania de facto społecznie pożytecznego i non-profit – nie dla zysku, niezarobkowo – automatycznie wykluczało tę organizację z zastosowania rozwiązań dotyczących właśnie rozliczeń organizacji, które prowadzą działalność mieszczącą się w tym zamkniętym katalogu. W tym momencie kontrola tej organizacji, o której on mówił, spowodowała, że w czasie wstecznym nałożono na tę organizację jakieś tam obciążenia, kary, restrykcje. Nie powinno tak być, że działalność niezarobkowa, non-profit, pro publico bono pociąga za sobą ryzyko jakichś restrykcji, konsekwencji w sytuacji, gdzie ci ludzie działają w sposób taki, żeby pomóc bliźniemu, nie dla zysku itd. Bo ja w ogóle uważam, że nie powinniśmy mówić, bo tutaj kolega z Krakowa wspomniał o tym, że zdarzają się przestępcze przypadki działalności. Wszędzie się potrafią zdarzyć, jesteśmy temu przeciwni, ale nie rozmawiamy tu o przestępcach, tylko o uczciwych społecznikach; ludziach, którzy działają na rzecz dobra wspólnego.

Jeżeli chodzi natomiast o możliwość zaprowadzenia w ciągu roku rachunkowości w sytuacji na potrzeby na przykład rozliczenia dotacji, to ja myślę, że ta możliwość i tak pozostaje, bo czym innym jest rozliczenie umowy zawartej o dotacje z daną instytucją dotującą, a czym innym rozliczenie ze Skarbem Państwa, więc dla potrzeb Skarbu Państwa rozliczenia z resortem skarbu można rozliczyć uproszczoną ewidencją, natomiast na potrzeby realizacji umowy projektu można zaprowadzić rachunkowość i tutaj to nie przeszkadza. Przecież nie wprowadzamy zakazu prowadzenia rachunkowości, tylko mówimy o sposobie rozliczania się ze Skarbem Państwa. Natomiast sposób rozliczania wynikający z umowy de facto cywilnoprawnej, zawartej pomiędzy instytucją dotującą, a daną organizacją, to jest odrębna sprawa i taka organizacja może zaprowadzić sobie rachunkowość, rozliczyć tę dotację w sposób, w jaki dotujący będzie sobie życzył. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. Jeszcze pan dyrektor i będziemy finiszować. Mam tutaj informację logistyczną, że do godz. 12:00 mamy salę, w związku z powyższym musimy podejmować decyzję. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Dziękuję bardzo. Ja tylko chciałem się odnieść do tego, co Tomek Schimanek powiedział à propos dotacji i tego otrzymania dotacji, to chciałem powiedzieć, że w projekcie rozporządzenia o wzorach ofert, umów i sprawozdań, który już jest zarejestrowany i w wykazie prac rządowych na RCL, dopisaliśmy tę możliwość, żeby była jasność, że na UEPiK również można realizować dotacje. To też był taki postulat, tak że wpisaliśmy to też w projekt rozporządzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję za dobrą informację. Bardzo proszę.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Przepraszam najmocniej, bo bym zapomniał tylko dodać jedną rzecz. Chodzi o tę przesłankę 1 mln zł.

Chciałbym podkreślić, że Federacja Polskich Banków Żywności podkreśla i podtrzymuje postulat, by dodać w tym pkt 5 zdanie „nie wliczając wartości darowizn rzeczowych, przeznaczonych na prowadzenie działalności pożytku publicznego". To jest o tyle ważne, że dość wspomnieć, że organizacja, która uczestniczy – nawet lokalna – w dystrybucji żywności z programów z funduszy europejskich na pomoc żywnościową – 85% wartości przychodów, które dostaje w ramach tych funduszy to jest po prostu żywność, którą dystrybuuje dalej. To samo dotyczy banków żywności, więc wszystkie organizacje, które się zajmują de facto pomocą żywnościową, dla niech w ten sposób sztucznie jest ten limit zaburzany. Stąd ta propozycja.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Rozumiem, ale one nie muszą prowadzić pełnej księgowości, wynikającej z umów, które mają?

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

To zależy, które organizacje. Za to, jeśli chodzi o te organizacje na tym najniższym poziomie najbliżej beneficjentów, to większość z nich nie ma takich zobowiązań, żeby na siłę musiały prowadzić pełną księgowość.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tylko kolejna, która występuje w łańcuchu?

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Tak, bo sieć dystrybucji obejmuje prawie blisko 3 tys. podmiotów, jeśli chodzi o samą Federację, więc to jest…

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Szanowni państwo, przechodzimy do…

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Przepraszam bardzo, mogę prosić jeszcze o głos?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Przepraszam, bardzo bym prosiła o wyjaśnienie pewnych różnic, bo mówiliśmy o tym, że te rozwiązania mają być bliźniacze i jak najbardziej je popieramy, natomiast chodzi mi o takie wyjaśnienie niektórych spraw, bo o ile ustawa o działalności pożytku publicznego w art. 10a zawiera przepis, że podmioty itd. nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca Prawo przedsiębiorców, to ustawa o KGW w art. 22 zawiera przepis, że koło gospodyń wiejskich może prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą i teraz zastanawiam się, jak w praktyce te zmiany będą wyglądały? Rozumiem, że te, które zadeklarują w statucie, że prowadzą działalność gospodarczą, będą niestety zablokowane przy zastosowaniu tej uproszczonej ewidencji, tak?

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Ale one i tak muszą prowadzić księgowość, jeśli prowadzą działalność gospodarczą.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Czyli to już jest i tak… Zastanawiałam się nad koniecznością ewentualnego wprowadzenia dodatkowego przepisu do naszej ustawy, który jakby ujednolici te dwa przepisy, żeby one były klarowne, natomiast być może tej potrzeby nie ma.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Ja już wyjaśniam – art. 24 ustawy o KGW wyraźnie wskazuje, że tylko te koła gospodyń wiejskich mogą prowadzić UEPiK, które osiągają przychody wyłącznie… I tu jest wskazany zakres. Jest owszem sprzedaż wyrobów sztuki ludowej, w tym rękodzieła rzemiosła ludowego i artystycznego…

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Ale to państwo chyba uchylają?

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Za to nie ma wprost działalności gospodarczej. Z kolei w innym przepisie jest wskazane, że mogą prowadzić działalność gospodarczą, ale jeżeli będą prowadzić działalność gospodarczą, to siłą rzeczy nie mogą wtedy na pewno prowadzić UEPiK, za to faktycznie ustawa o KGW jest pełna nieścisłości, które trzeba sobie ujednolicać trochę bardziej wyrafinowaną wykładnią, ale to jest niestety błąd poprzedniego ustawodawcy.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

To ja tylko pragnę zaznaczyć, że w poprawce jest propozycja uchylenia tego pkt 1, o którym teraz mówiliśmy, czyli tego przepisu nie będzie.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

To słuszna uwaga w takim razie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dlatego też zasadą, rozumiem, ma być, że wszyscy ci, którzy prowadzą jakąkolwiek działalność gospodarczą, nie mogą korzystać z UEPiK.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Taka zasada rzeczywiście jest i my się jak najbardziej z tym zgadzamy, tylko pytanie, czy nowe przepisy nie powinny być w jakiś sposób czy uzupełnione; czy nie powinno być gdzieś w zamian tego pkt 1, który będzie uchylony, odpowiedniej informacji i żebyśmy tych kół też w błąd nie wprowadzali pośrednio.

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Panie przewodniczący, to jest rzeczywiście błąd tutaj po stronie tej propozycji do KGW. Tutaj potwierdzam faktycznie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To znaczy, z czego problem teraz wynikł?

Prawnik w Federacji Polskich Banków Żywności Przemysław Żak:

Na tym, co pani dyrektor powiedziała, że jeśli uchylić ten pkt 1, to wtedy rzeczywiście działalność gospodarcza też wejdzie tutaj, jeżeli uchylić w art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy o KGW.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czy pan mecenas mógłby się odnieść do tego?

Legislator Łukasz Nykiel:

Dobrze. Szanowni państwo, jeśli chodzi o art. 24, to rzeczywiście zdaje się, że tutaj należałoby jednak jakąś regulację pozostawić, czyli w tym pkt 1 „osiągają przychody wyłącznie z…”.

Tylko to jest pytanie, bo przy ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mieliśmy jasny, że tak powiem, sygnał i jasne stanowisko organizacji, natomiast

przy ustawie o kołach gospodyń wiejskich trochę jednak poruszamy się po omacku, więc to mnie trochę, powiem szczerze, wstrzymuje, żeby zadeklarować taką jakąś redakcję, która później rzeczywiście może się okazać w praktyce wywracająca system, więc to jest może jakiś taki przyczynek do tego, żeby poważnie zastanowić się, czy ta regulacja powinna się znaleźć tutaj w naszym projekcie. Mówię o kołach gospodyń wiejskich.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, szanowni państwo…

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie mamy, rozumiem, dzisiaj przedstawicieli tych kół, nie?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czy Krajowy Związek Kół Gospodyń Wiejskich… Może ktoś z państwa, bo wysyłaliśmy tam też zaproszenie. Czy ktoś z państwa być może dzisiaj jest?

Szanowni państwo, zwracam się do pani dyrektor, bo tutaj mieliśmy spójność poglądów, że to jest dobre rozwiązanie również dla kół gospodyń wiejskich, ale specyfika zapisów ustawy o KGW powoduje, że musimy mieć namysł, żebyśmy czegoś nie wywrócili. W związku z tym mam taką uprzejmą prośbę, gdybyście państwo do spotkania podkomisji, ale wcześniej mieli jakieś przemyślenie i mogli przesłać do pana mecenasa propozycję; żeby skonsumować to rozwiązanie dotyczące zwiększenia tej kwoty. Również dla kół gospodyń wiejskich będzie to spójne i dojrzałe, to wrócę do tego na posiedzeniu podkomisji. A w związku z powyższym dzisiaj szlibyśmy bez zmiany w kołach gospodyń wiejskich.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Ja tylko dodam, że nie chcemy blokować tej zmiany, bo ona ogólnie jest korzystna, natomiast musielibyśmy po prostu uzgodnić taką treść, która by nam, jak to było powiedziane, systemu nie wywróciła.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dlatego też nie chciałbym dzisiaj, chyba że pan mecenas tutaj podpowie inaczej, żebyśmy zostawili, a dokonamy tylko korektę tego, co jest.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie, pierwsza rzecz – korekta.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak, dobrze. W takim razie zostawiamy zmianę o kołach gospodyń wiejskich prosząc państwa o konsultacje i wtedy, w czasie prac podkomisji już bym po prostu zgłosił jako dojrzałą ewentualnie poprawkę uzgodnioną itd.

Panie mecenasie, proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Znaczy ja jeszcze, odnosząc się do tych poprawek i dyskusji, która się odbyła, miałbym jedną kwestię do poruszenia tutaj i przedyskutowania z państwem; może też z przedstawicielami Ministerstwa Finansów głównie.

Chodzi o to rozporządzenie wydawane na podstawie art. 10a ust. 6, bo tu padły też te argumenty o tym, że Rada Działalności Pożytku Publicznego i tak musi być konsultowana, że taki tam jest wymóg wynikający z art. 35, natomiast ja bym tutaj jednak rozgraniczał dwie kwestie – czym innym są konsultacje projektu czy to rozporządzenia, czy to projektu ustawy zgodnie z regulaminem prac Rady Ministrów, wszyscy sobie dobrze zdajemy z tego sprawę, że są wyłączenia i są te tryby, gdzie tych konsultacji po prostu się nie przeprowadza, dlatego też wpisanie tutaj w przepis upoważniający tych wyrazów „oraz po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego" będzie, zgodnie z dyspozycją paragrafu 74 z zasad techniki prawodawczej oznaczać, że następstwem niezasięgnięcia opinii ma być to, że akt nie dochodzi do skutku i to jest jak gdyby ta różnica, tak że to warto mieć tam z tyłu głowy, jeżeli rzeczywiście RDPP miałaby być skonsultowana i miałaby być zasięgnięta opinia tej rady, no to wpisanie tego w takiej formule, jak zaproponowane w poprawce, na pewno doprowadzimy do tego celu.

Druga kwestia dotyczy utrzymania w mocy rozporządzenia, bo tu pojawiły się – zresztą ja popieram to stanowisko Ministerstwa – głosy, że te 30 dni to jest za krótko; żeby ten termin wydłużyć. Tylko teraz ja bym miał takie pytanie tutaj może też do pana dyrektora, bo termin wejścia w życie przepisów to jest 1 stycznia 2025 r., czyli wchodzą w życie przepisy materialne art. 10a ust. 6, zmieniają się te przesłanki, zmienia się również ten ust. 3, który mówi o tym, że o wyborze prowadzenia UEPiK w terminie do końca, i tutaj będzie trzeciego miesiąca roku podatkowego, należy tam poinformować naczelnika urzędu skarbowego itd. Teraz, jeżeli my ten termin na utrzymanie w mocy damy dłuższy, niż te trzy miesiące, czy to nie będzie de facto oznaczało dużych perturbacji w wejściu w życie tych przepisów w 2025 r., bo nie będziemy mieli rozporządzenia, czyli nie będziemy mieli tych przepisów wykonawczych, czyli organizacje, które zadeklarują wybór tej uproszczonej ewidencji, mogą mieć problem w ewidencjonowaniu tych przychodów i kosztów. Czy nie lepszym rozwiązaniem – to jest natomiast tylko pomysł, proszę to tak traktować – nie byłoby wydłużenie vacatio legis całej ustawy? Wtedy nie dajemy utrzymania w mocy żadnych przepisów, tylko jest pytanie, jaki termin. Najwłaściwszy wydaje się 1 stycznia, tylko wtedy mielibyśmy 2026 r. Wtedy ustawa, powiedzmy, wchodzi, jeżeli proces legislacyjny w parlamencie skończy się gdzieś w listopadzie, to myślę, że tak realnie w grudniu zostanie podpisana, więc będzie tak naprawdę rok na to, żeby przygotować te rozporządzenia. Nie wiem, czy to nie jest lepsze rozwiązanie, bo ja troszkę się obawiam utrzymywania w mocy takiego rozporządzenia, które w momencie wejścia w życie przepisów nie jest niezgodne, bo ten termin trzymiesięczny dopiero zaczyna biec, natomiast utrzymanie w mocy powyżej trzech miesięcy będzie chyba powodowało perturbacje, tak mi się wydaje. Więc to jeszcze pod rozwagę i to chyba tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. Pani dyrektor, uprzejmie proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Chciałam nawiązać jeszcze do wcześniejszej rozmowy.

Chciałabym zaproponować, żeby jednak z tej zmiany ustawy nie wyrzucać kół gospodyń wiejskich, żeby jednak ta zmiana dotyczyła także ustawy o kołach gospodyń wiejskich, żeby te zmiany były korzystne. Natomiast też nie chciałabym, żeby koła gospodyń wiejskich miały ograniczone możliwości skorzystania z tej uproszczonej ewidencji, tym bardziej, że dla pozostałych organizacji ten katalog będzie tak naprawdę uchylony, więc proponuję taką zmianę, żeby po prostu zgodzić się na uchylenie tego pkt 1, ale dodanie pkt 1a, bliźniaczego do art. 10a ust. 1 pkt 2 z ustawy o działalności pożytku publicznego w brzmieniu: „Nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców”. Czy to by było dobre rozwiązanie?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tutaj pan mecenas musi to, że tak powiem, na gorąco, spokojnie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Ja sobie jeszcze spojrzę na ten art. 10a ust. 1 pkt 2… „Nie prowadzą działalności”, tak.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. Pan Jerzy Płókarz; pan mecenas spojrzy, a pan Jerzy Płókarz chciał jeszcze.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

No tak, odnośnie do tego tematu, ale również koleżanki, koledzy mnie zobowiązali do podniesienia tych dwóch istotnych kwestii.

Pierwsza – krótko – chodzi o limit, że organizacje powinny mieć taki sam limit i być traktowane co najmniej na takich samych zasadach jak działalność biznesowa, gospodarcza, a więc ta nasza propozycja w pkt 5 tego 1 mln zł, zastąpienia treścią „równowartość w walucie polskiej 2 mln euro” to jest zapis analogiczny, identyczny jak w ustawie o rachunkowości dotyczący spółek biznesowych, które działają dla zysku.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie Jerzy, ze względu na ten ograniczony czas, a chciałbym finiszować, ta propozycja jest znana, jest przedłożona; na tym etapie ona w sprawozdaniu ona – moim

zdaniem – się nie znajdzie, ale na Komisji Polityki Społecznej i Rodziny zapewne pan wróci do tego z tym. To jest – naszym zdaniem, też Komisji do Spraw Petycji przy rozpatrywaniu – za duża rewolucja.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Ja rozumiem, ale taki jest postulat i organizacje, tysiące ludzi zrzeszonych w nich, poprosiło, aby to wybrzmiało na podkomisji. Oczywiście pan przewodniczący zdecyduje i my się możemy tylko podporządkować.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie po raz pierwszy wybrzmiewa, panie Jerzy, bo już zgłaszał pan to wcześniej itd. Teraz jest doprecyzowana.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Chodzi o to, żeby nie było, że nie wybrzmiewa.

Jeżeli chodzi o ten termin, który tutaj wyszedł, szanowni państwo, to byłoby przedłużenie o rok dyskryminowania organizacji, hamowania.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, rozumiem, że opowiada pan się za tym, co jest w sprawozdaniu.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Ustawa powinna wejść i czas powinien wystarczyć na konsultacje, rozporządzenie itd., bo to naprawdę można przeprowadzić.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ten wątek kół gospodyń wiejskich – czy miał pan możliwość?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, ja spojrzałem. Rzeczywiście wydaje się, że to rozwiązywałoby ten problem, bo wtedy w art. 24 nie mielibyśmy katalogu z pkt 1, natomiast byłaby wyraźna wskazówka, że uproszczoną ewidencję mogą prowadzić tylko te koła, które nie prowadzą działalności gospodarczej, co nie jest wykluczone na podstawie art. 22, ale art. 24 będzie blokował, jeżeli to tak zapiszemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę, pan Tomasz.

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Ja szybciutko do tego, co pan mecenas proponował – bardzo dziękuje za to podkreślenie tego znaczenia zapisu o zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, bo to dokładnie o to chodzi. Myślę, że ten pomysł z vacatio legis jest fajny, bo to dawałoby czas też organizacjom, żeby się przygotować pod warunkiem, że rozporządzenie nie zostanie wydane w grudniu 2025 r.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dlatego też proponujemy taką zmianę, że tak jak pan dyrektor chciał, będzie sześć miesięcy… Tak możemy?

Legislator Łukasz Nykiel:

To jest właśnie pytanie, panie przewodniczący.

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Albo – albo, tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Bo jeżeli zrobimy sześć miesięcy, to jest nie dłużej niż sześć miesięcy. Pan dyrektor mówi, że to jest nie dłużej, więc będzie wydane najpóźniej w sześć miesięcy. Natomiast ja, tak jak obserwuję praktykę nie tylko Ministerstwa Finansów, ale różnych ministerstw, to dosyć często ten termin jest wykorzystywany, ten najdłuższy, więc to może być piąty miesiąc itd.

Teraz pytanie, co w sytuacji, kiedy taka organizacja wybierze ten UEPiK do końca trzeciego miesiąca i nie będzie przepisów wykonawczych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dlatego też tutaj widzę zrozumienie tego, żebyśmy jednak coś przygotowali, ale dobrze, z namysłem, z możliwością itd., żeby też nie naprzeciw stanowiska i opinii Ministerstwa.

Dobrze, ale jak założymy, że ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r., to co w tym okresie czasu od momentu uchwalenia zobowiązuje ministra finansów do podjęcia prac nad tą zmianą rozporządzenia?

Legislator Łukasz Nykiel:

Ustawa zobowiązuje ministra finansów do tego, żeby rozporządzenie było wydane na dzień wejścia w życie ustawy.

Jeżeli nie mamy żadnych przepisów przejściowych, które utrzymują w mocy dotychczasowe rozporządzenia, to jest obowiązek wydania rozporządzeń w momencie wejścia w życie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, no to idąc tym tropem, to oczywiście może być w listopadzie, teoretycznie rzecz biorąc. A czy nie ma możliwości takiego trochę podkręcenia tego terminu, krótko mówiąc, żeby jednak trzy miesiące przed wejściem w życie ustawy; taki zapis mówiący o tym, bo wtedy, zakładając, będą trzy kwartały na prace w ministerstwie realnie, nawet ciut wcześniej, gdyby od listopada, ale taki przepis mówiący o tym, żeby zobowiązać jednak do tego, że to rozporządzenie powinno być wcześniej.

Legislator Łukasz Nykiel:

Powiem tak – wiele rzeczy widziałem w ustawach, ale akurat nie takiego przepisu o tym, żeby ministra tutaj zobowiązać do tego, żeby wydał przed wejściem w życie ustawy.

Natomiast to można by jeszcze rozważać, tylko też jesteśmy już troszkę pod presją czasu, jak rozumiem, ale rozważać też kwestię taką, czy jeżeli, powiedzmy, przepisy weszłyby, tylko nie wiem, czy to też znowu nie będzie prowadziło do jakichś perturbacji w sytuacji kiedy organizacje mają przesunięty rok podatkowy, czyli rok podatkowy nie równa się rok kalendarzowy, natomiast też można by było się zastanowić nad tym, żeby ta regulacja weszła po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia, czyli ona wchodzi gdzieś tam w ciągu roku i wtedy jest ten termin na wydanie rozporządzenia automatycznie krótszy, bo jest sześć miesięcy. Mamy przepis ust. 3, który mówi o tym, że co do zasady i tak ta organizacja, która funkcjonuje na rynku, może to zrobić do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego, więc to będzie tak naprawdę od 1 stycznia 2026 r., ale znowu taki pomysł wpadł tuż przed godz. 12:00. Być może to by było dobre rozwiązanie. Nie wiem, co państwo na ten temat sądzą.

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, członek zespołu Proste prawo dla NGO Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Tak, pan mecenas musi uzgodnić.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tylko się zastanawiam, czy tam nie będzie jakichś mielizn, jeśli chodzi o kwestie takie, że to wejdzie w trakcie roku podatkowego i jeżeli to wchodzi w trakcie roku podatkowego, to rozumiem, że organizacje nie będą mogły przejść w trakcie roku podatkowego na tę uproszczoną ewidencję, tylko dopiero od pierwszego…

Członek Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Rafał Kowalski:

Nowo zakładane organizacje za to będą mogły.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nowo zakładane będą mogły wejść, prawda. Albo sobie będą w statutach przekładały rok podatkowy na 12 miesięcy od jakiegoś tam, powiedzmy… Nie.

Ekspert w Fundacji im. Schumana i Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Rafał Dymek:

To na pewno się nie opłaca.

Legislator Łukasz Nykiel:

To się nie opłaca…

Koordynator Programu Rzecznictwa Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Piotr Frączak:

Być może można by zapisać, że to jedno, czyli przejście dla nowych organizacji, jest od 1 stycznia; to będzie przesunięte.

Zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Te zakładane po 1 lipca i tak rozliczają się dopiero za półtora roku.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tutaj nie burzmy tej ogólnej zasady.

Pan dyrektor, uprzejmie proszę, Ministerstwo Finansów.

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Chciałbym się włączyć ad hoc do tej dyskusji, która jest prowadzona w zakresie skutków, i chciałbym przede wszystkim dwie rzeczy powiedzieć, bo ja to widzę w ten sposób, że kwestia wejścia, niezależnie od mojej oceny wyrażanej przez rząd, w warunki wdrożenia ustawy i jakby rozszerzenia zakresu podmiotowego poprzez wzrost limitu itd. – odróżniłbym ją zupełnie od kwestii samego funkcjonowania uproszczonej ewidencji.

Jeżeli nie byłoby jakichś kategorii przychodów wynikających z tych zmian, które powinny się w tej ewidencji znaleźć, to na tyle, na ile ona może być wykorzystana dalej, to niezależnie od zakresu podmiotowego rozszerzenia jego, chodzi tylko o to, żeby można było ją, że tak powiem, stosować w okresie przejściowym i te nowe organizacje również mogłyby stosować stare rozwiązania, o ile nie ma jakichś ewidentnych sprzeczności w treści tego rozporządzenia i tylko o to chodzi. Ja tutaj rozróżniłbym zupełnie dwie kwestie, czyli zakresu podmiotowego organizacji, które wejdą w życie, mogą skorzystać z nowych projektowanych rozwiązań, a kwestii utrzymania tylko rozwiązania ewidencyjnego w postaci tej uproszczonej księgi na jakiś określony okres czasu, bo w momencie wejścia w życie ustawy i zmian w delegacji upada nam delegacja, i upada nam rozporządzenie, czyli po prostu nie ma tej ewidencji, a nie chcemy doprowadzić do stanu, kiedy nie będzie obowiązywała żadna ewidencja, bo wtedy to jest najgorsze, co może nas spotkać.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeszcze pytanie do pana dyrektora, bo ja odczytuję to pana zdanie jako idące w tym kierunku, że tę ewidencję czy ten sposób prowadzenia ewidencji, który jest dzisiaj określony w rozporządzeniu, można dzisiaj byłoby w okresie przejściowym zastosować do tych zmienionych zasad, tak?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Tak mi się wydaje, ale to też wymaga analizy. Oczywiście to wszystko jest troszeczkę na gorąco, więc musielibyśmy się przyjrzeć i tak naprawdę zobaczyć, jaki będzie finalny zakres zmian, żeby porównać to do tego, czy obecna pasuje, ale przyjmując takie założenie, że pasuje, to ja nie widzę żadnych przeszkód, żeby ona mogła być stosowana przez kolejny rok, załóżmy.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, szanowni państwo, myślałem, że jednak to zrobimy, ale za dużo jeszcze mamy tych wątpliwości.

W związku z powyższym proponuję jednak, żeby jeszcze jedna podkomisja, która zamknie te prace, odbyła się we wtorek przed następnym posiedzeniem Sejmu.

Po pierwsze, teraz pan mecenas te tutaj nasze ustalenia musi dopieścić, przyłożyć się. Czyli mamy jakby tę pierwszą zgodę, rozpoczynając od kół gospodyń wiejskich, tę zaproponowaną tu przez panią dyrektor, wstępnie orzeczoną przez pana mecenasa, że jest to dobre rozwiązanie, czyli żeby to zapiąć w przepisach.

Po drugie, że tutaj mamy wstępną zgodę, że ustawa jednak nie wejdzie w życie 1 stycznia, dlatego że po prostu nie jesteśmy w stanie wydać stosownego rozporządzenia, aby mogło to wszystko zafunkcjonować według nowych zasad. Tutaj część strony społecznej, patrząc na pana Jerzego, który mówi, że się da, żeby jednak zaproponować inny termin wejścia w życie, tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, panie przewodniczący, z tym, że jednak to ostatnie słowo pana dyrektora może trochę jednak rzuca nowy cień na to nasze stanowisko.

Ja bym miał – tak za pośrednictwem może pana przewodniczącego – taką prośbę do pana dyrektora, czy byłby w stanie resort przeanalizować ten pakiet poprawek, szczególnie jeśli chodzi o ten art. 1; czy ta uproszczona ewidencja, która jest dzisiaj na podstawie art. 10a ust. 6, mogłaby w tym przejściowym okresie stanowić jakąś tam podstawę do prowadzenia tej ewidencji i jeżeli odpowiedź na to pytanie byłaby twierdząca, no to wtedy nie byłoby przeszkód, żeby utrzymać vacatio legis 1 stycznia 2025 r., natomiast wydłużyć tutaj ten przejściowy na dotychczasowe przepisy z 30 dni na, powiedzmy, do 6 miesięcy, bo tak mówił pan dyrektor.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czyli, jeśli dobrze rozumiem, jeśli nie będzie takiej zasadniczej sprzeczności między aktualnym rozporządzeniem, a przepisami, które weszłyby w życie od 1 stycznia 2025 r., to wtedy mogłoby to funkcjonować od 1 stycznia, a nowe rozporządzenie w ciągu 6 miesięcy byłoby wydane, tak?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Tak. Panie przewodniczący, ja tylko dodam, że właśnie utrzymanie w mocy aktu – proszę mnie poprawić, panie mecenasie – ale utrzymanie w mocy dotychczasowego aktu jest możliwe tylko wtedy, kiedy nie zachodzi zasadnicza sprzeczność między treścią nowych, zmienionych przepisów, a tym aktem. To jest odwołanie techniczne, żeby nie zmieniać czegoś, co jest dobre i pasuje.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, czyli tutaj, idąc za sugestią pana mecenasa, mam prośbę do pana dyrektora, żeby też tutaj w kontakcie roboczym dokonać analizy tego, co mamy na stole; nic nowego, tylko tego, co mamy na stole w kontekście spójności zmian proponowanych przepisów, a aktualnym rozporządzeniem, dobrze?

Dobrze, bardzo proszę.

Koordynator Programu Rzecznictwa Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Piotr Frączak:

Ja mam tu poważną wątpliwość, dlatego że my od samego początku mówiliśmy, że to rozporządzenie jest złe i zmiana ustawy, zwiększenie limitów itd. przy tym rozporządzeniu, które jest wadliwe w swojej istocie, spowoduje bardzo duże kłopoty, to znaczy – moim zdaniem – to będzie wielki problem, więc ja bym to bardzo dokładnie sprawdził, bo przy starym rozporządzeniu nowe kwoty, to będzie dla wielu organizacji wielka trudność.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, to w takim razie po tej analizie podejmiemy decyzję. Dzisiaj jakby zostały zarysowane pola. To wtedy mamy inny termin wejścia w życie ustawy, bo się nie da w ciągu 30 dni, nawet 60 dni, przygotować z takim założeniem nowe rozporządzenie, również z tymi podmiotami, które mają być konsultowane.

Bardzo proszę, panie Jerzy.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Przede wszystkim nie wybrzmiał jeden postulat organizacji społecznych, a mianowicie, że w żadnym wypadku nie należy wykluczać z tego zwolnienia organizacji mających status pożytku publicznego.

Na Komisji już uzasadniałem, nie będę głębiej uzasadniał w tej chwili z uwagi na czas, jak rozumiem, panie przewodniczący, aczkolwiek należy się tym ludziom czas i wręcz są oburzeni. Ja nie wiem, kto taką poprawkę nada swoim nazwiskiem, żeby wykluczyć

z tego zwolnienia organizacje posiadające status pożytku publicznego. Ta poprawka naprawdę jest… Nie wiem.

OK, natomiast, szanowni państwo, panie przewodniczący, panie dyrektorze, jeżeli organizacja ma 3 miesiące na podjęcie decyzji, czy przyjmuje status, czy nie, to ja nie widzę naprawdę powodu, żeby w ciągu trzech miesięcy nie zmienić w prosty sposób rozporządzenia, gdzie mówimy o limicie. To co powiedziałem, szanowni państwo, zagłębianie się za daleko w przepisach w naszej ocenie jest tylko po to, żeby upupić tę ustawę, czyli upupić, mówiąc kolokwialnie, po prostu tysiące społeczników, żeby nie możliwości swobodnego działania, żeby dalej byli dyskryminowani.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To jest pana ocena. Jako przewodniczący, wspólnie ze stroną społeczną, panem mecenasem, przedstawicielami podmiotów rządowych staramy się.

Po pierwsze, rozszerzyliśmy sprawę, którą postawiła Komisja do Spraw Petycji o postulaty organizacji pozarządowych.

Po drugie, we współdziałaniu chcemy przygotować to sprawozdanie.

I po trzecie, ustawa ma być taka, że po prostu zarówno strona pozarządowa, jak i rządowa, nie będzie miała kłopotów z jej wdrażaniem.

Bardzo proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedna rzecz, panie przewodniczący, bo tutaj trochę na ten temat, wydaje mi się, dyskusja nie była pełna. Co robimy z możliwością rezygnacji z prowadzenia uproszczonej ewidencji w ciągu roku podatkowego z konsekwencją prowadzenia…

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ja myślę, że argumenty tutaj podał pan Tomasz Schimanek, mówiące o tym, że to ryzyko spada na organizację pozarządową; to ona musi podjąć decyzję dotyczącą tego, że na podstawie prowadzonej uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jest w stanie przejść na pełną księgowość. To jest jej ryzyko, jej możliwość. Stwarzamy tylko możliwość, nie obowiązek. Tutaj byłbym za tym, żeby to pozostawić.

Dobrze, serdecznie dziękuję tradycyjnie za dobrą, merytoryczną pracę.

Zamykam posiedzenie podkomisji. Zwołamy w trybie obiegowym kolejne posiedzenie. Dziękuję.